

A háztartások fogyasztása, 2016 (előzetes adatok)

Tartalom

Bevezetés 1

A háztartások fogyasztási kiadása és a kiadás szerkezete 1

A háztartások tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottsága 3

Összefoglalás 3

Bevezetés

2016-ban 77,1 ezer forint volt a magyar lakosság egy főre jutó havi átlagos kiadása. Ez **folyó áron 3,3%-kal, a fogyasztói árak alakulását figyelembe véve 2,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit**. A kiadások növekedését elősegítette, hogy 2016-ban a bruttó átlagkereset¹ 6,1, a nettó átlagkereset 7,7%-kal² volt magasabb³ 2015-höz képest.

Havonta átlagosan élelmiszerekre és alkoholmentes italokra 20,4 ezer forintot (a 2015. évinél 526 forinttal többet), lakásfenntartásra és háztartási energiára 17 ezer forintot (422 forinttal többet), közlekedésre 8191 forintot költöttek a háztartások egy főre vetítve. A további kiadási tételek közül hírközlésre havonta fejenként 5399 forintot, kultúrára és szórakozásra 4337 forintot fordítottak.

1. tábla

A háztartások egy főre jutó havi fogyasztási kiadásai

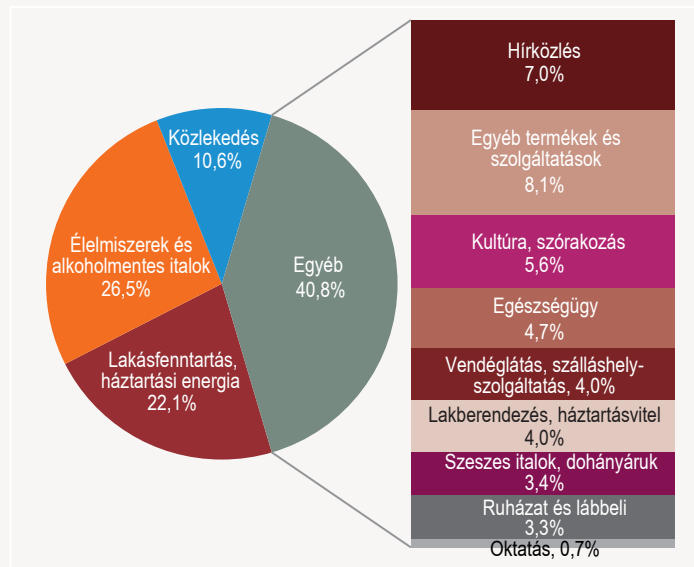
Fogyasztási főcsoportok	2015	2016	2016		fogyasztóiár-index, %
			az előző év %-ában		
			folyó áron	változatlan áron	
Élelmiszerek és alkoholmentes italok	19 885	20 412	102,6	102,3	100,3
Szeszes italok, dohányárúk	2 564	2 614	102,0	99,9	102,1
Ruházat és lábbeli	2 454	2 572	104,8	104,3	100,5
Lakásfenntartás és háztartási energia	16 595	17 017	102,5	101,9	100,6
Lakberendezés, háztartásvitel	2 939	3 069	104,4	103,8	100,6
Egészségügy	3 484	3 605	103,5	101,3	102,2
Közlekedés	8 076	8 191	101,4	104,5	97,1
Hírközlés	5 125	5 399	105,3	104,5	100,8
Kultúra, szórakozás	4 097	4 337	105,8	104,3	101,5
Oktatás	494	520	105,2	104,8	100,3
Vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás	2 958	3 118	105,4	102,6	102,7
Egyéb termékek és szolgáltatások	5 936	6 247	105,2	104,2	101,0
Összesen	74 608	77 100	103,3	102,9	100,4

2016-ban a **lakosság minden fogyasztási főcsoportban növelte fogyasztását**. Folyó áron a kultúrára, szórakozásra (5,8%), a hírközlésre (5,3%), valamint a vendéglátásra (5,4%) fordított kiadások növekedtek a leginkább, reálértéken a változás viszont – alacsony bázishoz képest – az oktatás (4,8%), illetve a közlekedés és hírközlés terén (4,5%) volt a legnagyobb.

A kiadás nagyságán túl az életszínvonal minőségére utal az is, hogy a fogyasztás mekkora szeletét jelentik az alapvető szükségleteket kielégítő, többnyire rugalmatlan termékcsoportok, mint az élelmiszerek és alkoholmentes italok, a lakásfenntartás és háztartási energia, valamint a közlekedéssel kapcsolatos kiadások. Minél nagyobb egy háztartás szabadon elkölthető jövedelme, annál nagyobb eséllyel talál forrást egyéb szükségletei kielégítésére. 2016-ban a lakosság fogyasztási kiadásainak 59,2%-át az alapvetőnek tekintett kiadási tételekre fordította. A három termék-, illetve szolgáltatáscsoport (az élelmiszerek, a lakásfenntartás és a közlekedés) részesedése az összfogyasztásból az előző évihez képest (0,6 százalékponttal) csökkent.

1. ábra

A háztartások egy főre jutó havi kiadásainak megoszlása, 2016

A háztartások fogyasztási kiadása és a kiadás szerkezete

Élelmiszerekre és alkoholmentes italokra 2016-ban fejenként havonta 20,4 ezer forintot, 2,6%-kal többet költött a lakosság, mint 2015-ben, a kiadás nagysága szerény (0,3%-os) áremelkedés mellett reálértéken 2,3%-kal növekedett.

A főcsoporton belül a legnagyobb arányt, 27,5%-ot a **hús és húskészítmények** képviselték, az erre fordított, egy főre jutó 5605 forintos havi összeg közel azonos az előző évvel. A húsfélék ára a vizsgált időszakban átlagosan 4,9%-kal mérséklődött, ezen belül is – elsősorban a sertés-

¹ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, a költségvetési intézmények és a megfigyelt nonprofit szervezetek adatai.

² A személyijövedelemadó-kulcs 1 százalékpontos csökkenése következtében.

³ Családi adókedvezmény figyelembevételével.

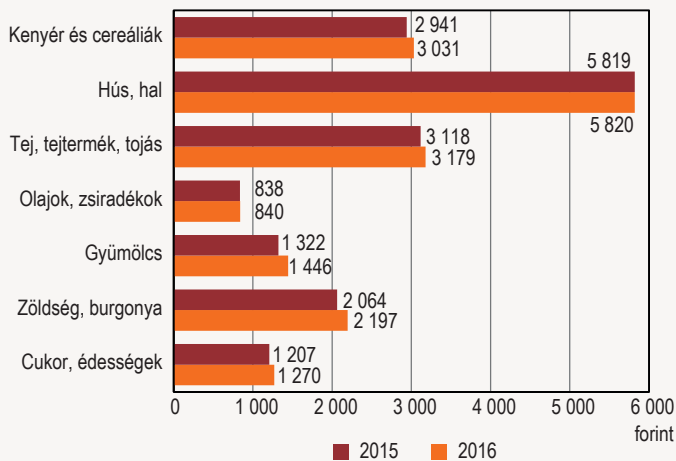
tőkehús áfájának 27%-ról 5,0%-ra történő mérséklése miatt – a legdinamikusabban (14,2%-kal) a sertéshúsé csökkent, így hasonló ráfordítás mellett is nőtt az elfogyasztott mennyiség.

A főcsoporton belül havonta 3179 forint volt a **tejre, tejtermékre, sajtra, tojásra** fordított egy főre jutó kiadás nagysága, 3031 forintot pedig kenyérré és egyéb cereáliákra költött a lakosság. Az összes élelmiszerköltség csaknem ötödét **zöldségfélékre, gyümölcsre és burgonyára** fordították, 6,6%-os áremelkedés mellett fejenként 3643 forintot, ami folyó áron 7,6, reálértéken 0,9%-kal haladta meg az előző évit. Ezen belül **zöldségfélékre** (10,2%-os áremelkedés mellett) 5,2%-kal, **gyümölcsökre** (104,0%-os árindex mellett) 9,4%-kal többet adtak ki a háztartások folyó áron.

2016-ban az **étolaj** ára 7,1%-kal emelkedett, hatására a fogyasztása reálértéken 3,2%-kal esett vissza, ugyanakkor az állati zsiradékok esetében, ahol az árak 6,3%-kal csökkentek, a kiadás 11,8%-kal nőtt, ami a hazai lakosság jelentős árérzékenysége utal. **Édességekre** havonta 1270 forintot adtunk ki fejenként, az előző évhez képest folyó áron 5,2%-kal többet. A költségek több mint harmadát, 452 forintot csokoládéra, 294 forintot cukorra költöttük.

2. ábra

Egyes élelmiszerek egy főre jutó havi kiadásai

Az **élelmiszer-fogyasztás mennyiségi adatai** alapján 2016-ban a háztartások fejenként 5,2 kg húst, szalámit és felvágottat vásároltak havonta, hasonlóan az előző évihez. Az elfogyasztott mennyiség legnagyobb részben baromfi- (1,6 kg), illetve sertéshús (1,5 kg) volt. A kenyér és péksütemény, a tésztafélék, valamint a rizs vásárolt mennyisége az előző évhez képest

érdemben nem változott. Egy főre jutó havi tejfogyasztásunk 4,5 literre emelkedett, 0,8%-kal meghaladva az előző évi mennyiséget. Friss és fagyasztott zöldségből, gyümölcsből az előző évhez hasonlóan 4,4, illetve 3,8 kg fogyott havonta. 2016-ban a burgonya ára jelentősen, 25,8%-kal emelkedett, hatására a fogyasztás mennyisége 5,5%-kal csökkent. Az alkoholmentes italok közül számottevő az ásványvíz- (6,4 liter) és az üdítőital-fogyasztásunk (2,3 liter), ennél kevesebb, mindössze 1,1 liter fogyott a különféle gyümölcslevekből.

2. tábla

A háztartásokban elfogyasztott egy főre jutó havi élelmiszer-mennyiségek

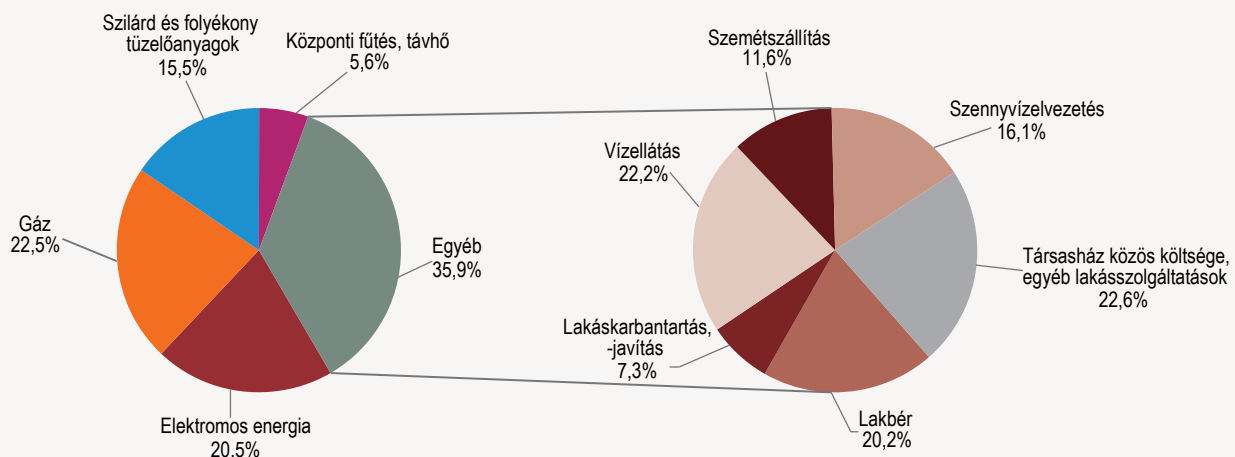
Megnevezés	2015	2016
Kenyér, kg	3,1	3,1
Péksütemény, kg	1,1	1,2
Sertéshús, kg	1,4	1,5
Baromfihús, kg	1,6	1,6
Tej, l	4,4	4,5
Tojás, db	12	12
Olaj és zsiradékok, kg	1,5	1,4
Gyümölcs, kg	3,8	3,8
Zöldség, kg	4,4	4,4
Burgonya, kg	2,5	2,4

A kiadások második legnagyobb szelete a **lakásfenntartás és háztartási energia**, az erre fordított 17 ezer forintos egy főre jutó havi összeg reálértéken 1,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A lakásfenntartáson belül a legnagyobb, 64,1%-os részarányú kiadás a 10,9 ezer forintos fejenkénti havi összeget jelentő **háztartási energia** volt, amin belül gázra 3824, elektromos energiára 3480, szilárd tüzelőanyagokra 2643, meleg vízre és távhőre 953 forintot költöttek a háztartások. Közülük leginkább a szilárd tüzelőanyagokra fordított kiadások volumene (8,0%-kal) nőtt 2015-höz képest.

2016-ban az energiahordozók és fűtőanyagok ára stagnált (99,9%), ezen belül a gázé 0,8%-kal mérséklődött. Az utóbbi években tapasztalt dinamikus gázárscsökkenés hatására a lakossági attitűd is változott, amit jelez, hogy a vizsgált évben a gázra fordított összeg reálértéken 5,6%-kal emelkedett. A szilárd tüzelőanyagok népszerűsége pedig annak ellenére növekszik évről évre, hogy a termékcsoportban tapasztalt 3,2%-os áremelkedés kiemelkedő a háztartási energiahordozók között.

3. ábra

A háztartások egy főre jutó havi lakásfenntartási kiadásainak megoszlása, 2016

Az energiaköltségeken túl a lakásfenntartási kiadások másik nagy hányada a **vízellátás és szennyvízelvezetés, a szemétszállítás, illetve a társasházak közös költsége**, a lakbérek és a különféle lakáskarbantartási összegek, amelyek együttesen a lakásfenntartási tételek 35,9%-át (havonta egy főre vetítve 6117 forintot) tették ki. A kiadás nagysága az előző évihez képest érdemben nem változott.

A háztartások havi költései között a harmadik legnagyobb tétel a **közlekedés és szállítás**, ami az összes fogyasztási kiadás valamivel több mint tizede (10,6%-a) volt. Erre 2016-ban egy főre vetítve havonta átlagosan 8191 forintot fordítottak a háztartások. A közlekedési kiadások legnagyobb hányadát az üzemanyag-vásárlás tette ki, havonta 5834 forintot, ami a járműüzemanyagok 7,0%-os árcsökkenése mellett 6,2%-os reálérték-növekedést jelent.

Egészségügygel kapcsolatos tételre, gyógyszerre, gyógyászati segédeszközre, orvosi ellátásra a háztartások négyötöde költött 2016-ban, havonta fejenként 3605 forintot, a fogyasztási kiadás 4,7%-át. Az összes egészségügygel kapcsolatos tétel több mint négyötödét (82,9%-át) gyógyszerekre, gyógyárakra fizették ki, közel hatodát (16,8%-át) pedig orvosi, fogorvosi kezelésekre, vagy járóbeteg-ellátások költségeként, továbbá hálapénzre adta ki a lakosság.

Szeszes italokra és dohánytermékekre egy főre jutóan 2614 forintot, az összes kiadás 3,4%-át fordította a lakosság havonta. A fogyasztás reálértéken 2015-höz képest stagnált, ezen belül a szeszes italok fogyasztása 5,8%-kal nőtt, míg a dohányárak fogyasztása 4,7%-kal esett vissza. Ebben a változó fogyasztói magatartás mellett a dohánytermékek jelentős drágulása is szerepet játszott, hiszen míg a szeszes italok ára mindössze 0,3%-kal, a dohánytermékeké 4,3%-kal emelkedett 2016-ban.

A háztartások tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottsága

A háztartások tulajdonában lévő tartós fogyasztási cikkek állománya az utóbbi évtizedekben jelentősen bővült, egyes alapvető cikkek, mint például a színes televízió vagy a mosógép esetében már megközelíti

a teljes ellátottságot. Az infokommunikációs és szórakoztató elektronikai eszközök kínálata egyre szélesedő palettán mozog, mint például a plazma- és az LCD-televíziók esetében is. 2016-ban a háztartások már több mint fele rendelkezett ezek valamelyikével. Napjainkban szinte már minden háztartásban van mobiltelefon, a családok 93%-a rendelkezik ezzel az eszközzel. Számos esetben többel is, hiszen míg a háztartások átlagos taglétszáma 2,3 fő, addig az egy háztartásra jutó telefonok száma 1,9 db. Asztali számítógép a háztartások közel felében (44%-ában), laptop vagy notebook a kétötödében (41%) volt. Saját tulajdonú személygépkocsival minden második háztartás rendelkezett.

Összefoglalás

2016-ban az előzetes adatok alapján a háztartások fogyasztási kiadása 77,1 ezer forint volt egy főre jutóan havonta, a kiadás reálértéken 2,9%-kal haladta meg az előző évit. A növekedést elősegítette, hogy 2016-ban a nettó reálkereset 7,4%-kal volt magasabb az előző évihez viszonyítva a családi adókedvezmény figyelembevételével.⁴ A lakosság fogyasztási szerkezetére is javult, 2016-ban 0,6 százalékponttal csökkent a három alapvető kiadásra, az élelmiszerekre, a lakásfenntartásra és a közlekedésre fordítottak súlya az összes kiadáson belül, nagyobb teret nyitva a létfenntartáson túlmutató igények kielégítésének.

2016-ban folyó áron minden fogyasztási csoportban bővült a lakossági fogyasztás, ezen belül leginkább a kultúra, szórakozás (5,8%-kal), a vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás (5,4%-kal), valamint a hírközlés (5,3%-kal) terén. Az alapvető kiadási tételek közül a háztartásban fogyasztott élelmiszerekre, illetve a lakásfenntartásra fordított összegek, 2,6, illetve 2,5%-kal nőttek.

A legtöbbet, 20,4 ezer forintot a háztartásban fogyasztott élelmiszerekre és alkoholmentes italokra adtak ki a háztartások fejenként, az összes fogyasztási kiadásuk 26,5%-át, lakásfenntartásra és háztartási energiára 17 ezer forintot (22,1%), közlekedésre és szállításra 8,2 ezer forintot (10,6%).

⁴ A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, a költségvetési intézmények és a megfigyelt nonprofit szervezetek adatai.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu